

Ф-М-8.3.01-1

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра маркетингу та реклами

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

25.09.2023

протокол № 10, п. 10

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 25.09.2023 № 138

**ЖУРНАЛІСТИКА /
JOURNALISM
РОБОЧА ПРОГРАМА**

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	«bachelor»
Галузь знань	06 «Журналістика» /	«Journalism»
Спеціальність	061 «Журналістика» /	«Journalism»
Освітня програма	«Реклама і зв'язки з громадськістю» /	«Advertising and public relations»

Вінниця 2023

Розробник: Танасійчук Альона, доктор економічних наук, професор;
Педорук Іван, доцент кафедри маркетингу та реклами.

Гарант освітньої програми «Журналістика» – Танасійчук Альона, доктор економічних наук, професор.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри маркетингу та реклами від 01.09.2023 протокол № 09;
на засіданні вченої ради факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування від 15.09.2023 протокол № 09.

Рецензенти: Довгань Юрій, кандидат економічних наук, доцент
Бусілкова Світлана, генеральний директор ОА ГТРК «Вінниччина»,
Заслужений журналіст України

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 03.10.2023 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,10.
Обл.-вид. арк. 0,69. Тираж 2. Зам. № 461.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення дисципліни «Журналістика» є формування у здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» ОП «Реклама і зв'язки з громадськістю» системи знань про тенденції розвитку журналістики, її роль у суспільстві; завдання, види та особливості журналістської діяльності; одержання знань про журналістику як про особливу форму організації розумової діяльності; вивчення сутності інформаційних процесів, історичних процесів розвитку та жанрів журналістики, її специфіки та впливу на життя суспільства.

Результати вивчення навчальної дисципліни, її місце в освітньому процесі.

Навчальна дисципліна «Журналістика» є обов'язковою дисципліною циклу професійної підготовки, що формує знання про діяльність різних видів медіа, специфіку роботи з аудиторією, а також етапи створення журналістських матеріалів: від ідеї до публікації готового продукту.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Журналістика» для освітньої програми «Реклама і зв'язки з громадськістю» є формування комплексу компетентностей:

– **інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

– загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

– спеціальні компетентності спеціальності:

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Журналістика» є такими:

P01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

P02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

P04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

P10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

P11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

P14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

P15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

P18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів та пов'язана з подальшим вивченням таких обов'язкових дисциплін циклів загальної та професійної підготовки: «Маркетинг», «Теорія зв'язків з громадськістю», «Креативний копірайтинг».

Критерії оцінювання результатів навчання.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали достатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022).

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студента	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Особливості професійної діяльності фахівців медіагалузі	34	8	8	18	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН
1.1. Історія становлення та тенденції розвитку сучасної журналістики	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН
1.2. Історія та сучасність української журналістики	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН
1.3. Основні поняття та етапи роботи журналіста	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН
1.4. Функції журналістики	10	2	2	6	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН
Тема 2. Журналістські стандарти	16	4	4	8	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН
Тема 3. Журналістська етика	16	4	4	8	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
Тема 4. Інформаційні приводи	18	4	4	10	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
Тема 5. Джерела інформації	34	8	8	18	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
5.1. Поняття та види джерел інформації	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
5.2. Документи та люди як джерела інформації	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
5.3. Методи роботи з інформацією	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
5.4. Робота з прес-релізами	10	2	2	6	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
Тема 6. Особливості журналістських жанрів	34	8	8	18	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
6.1. Основні жанри журналістики	10	2	2	6	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
6.2. Аналітичні жанри та їх характеристика	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
6.3. Методи роботи з аналітичними жанрами	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
6.4. Публіцистичні жанри журналістики	8	2	2	4	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК

Тема 7. Редакційна політика та порядок денний	18	4	4	10	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
Тема 8. Особливості роботи журналіста під час війни	10	2	2	6	УО, ПО, Т, Р, ІЗ, СУН, ДК
Разом	180 / 6	42	42	96	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення:

УО – усне опитування;

ПО – письмове

опитування;

Т – тестування;

Р – реферат (есе);

ІЗ – індивідуальне завдання;

СУН – система управління навчанням MOODLE;

ДК – розрахунки та дослідження з

використанням

комп'ютера.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Особливості професійної діяльності фахівців медіагалузі

Історичні реалії розвитку світової журналістики. Становлення та основні тенденції сучасної світової журналістики. Відомі постаті та видання на сучасному медіаринку.

Історичний розвиток журналістики в Україні. Етапи становлення української журналістики. Новітня історія української журналістики. Видатні українські журналісти сучасності. Відомі медіа – агенти змін в суспільстві.

Основні поняття: журналістика, мас-медіа, масова комунікація, соціальна комунікація, ЗМІ, ЗМК, інформація, комунікативні процеси, журналістський матеріал. Основні етапи роботи журналіста: пошук інформаційних приводів, збирання та дослідження матеріалу, написання тексту, редагування, презентація журналістського твору на радіо, телебаченні, в друкованих ЗМІ тощо.

Функції журналістики. Інформаційні функції журналістики. Соціальні функції журналістики. Розважальна функція журналістики як окрема вимога сучасного суспільства.

Тема 2. Журналістські стандарти

Сучасні стандарти професійної журналістики. Свобода висловлювань та незалежність. Довіра аудиторії. Чесність та точність. Оперативність. Незалежність.

Цензура та стандарти журналістики. Саморегуляція журналістики та цензура під час воєнного стану. Журналістська діяльність та питання національної безпеки.

Тема 3. Журналістська етика

Етичні принципи журналіста. Кодекс етики. Комісія з журналістської етики. Баланс думок і точок зору. Достовірність. Відокремлення фактів від коментарів. Точність. Повнота інформації. Моральні принципи журналістської діяльності.

Правила професійної етики в рекламі. Джинса та прихована реклама як порушення журналістської етики. Методи боротьби із джинсою та прихованою рекламою а медіа.

Тема 4. Інформаційні приводи

Поняття журналістського матеріалу. Соціальна гострота як критерій журналістики. Критерії відбору інформаційних приводів. Джерела інформаційних приводів.

Робота з фактами. Джерела фактів. Опрацювання фактів. Основні маніпуляції при роботі з фактами.

Тема 5. Джерела інформації

Поняття джерела інформації. Достовірна на недостовірна інформація. Відкриті джерела. Компетентні джерела. Конфіденційна інформація. Документ як джерело інформації.

Документ у вузькому та широкому сенсі. Людина як джерело інформації. Об'єктивність та суб'єктивність інформаційного джерела. Межі компетентності. Предметно-речове середовище як джерело інформації.

Методи роботи з інформацією. Аналіз. Порівняння. Узагальнення. Класифікація. Моделювання. Висновки.

Робота з прес-релізами як з джерелом інформації. Поняття прес-релізу. Види прес-релізів. Джерела прес-релізів. Практичні навички роботи з прес-релізами.

Тема 6. Особливості журналістських жанрів

Поняття жанрів журналістики. Інформаційні жанри журналістики. Новина. Замітка. Репортаж. Інтерв'ю.

Аналітичні жанри журналістики. Стаття. Розслідування. Рейтинг. Рецензія. Огляд. Кореспонденція. Аналітичне інтерв'ю.

Методи створення матеріалів в жанрі аналітичної журналістики.

Публіцистичні жанри журналістики. Есе, нарис, замальовка. Фейлетон, памфлет, гумореска, байка, пародія. Хроніка, портрет.

Тема 7. Редакційна політика та порядок денний

Що таке редакційна політика. Навіщо потрібна редакційна політика. Тези редакційної політики. Алгоритми поводження з інформацією у конкретній редакції.

Поняття порядку денного. Теорія порядку денного. Чому важливо приділяти увагу порядку денному.

Тема 8. Особливості роботи журналіста під час війни

Роль журналістів та блогерів під час війни. Цензура і стандарти. Питання самоцензури. Безпекові питання. Цифрова безпека під час війни.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента (год.)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>Знати: Історичні етап розвитку світової та української журналістики, основні поняття з сфери соціальних комунікацій, основні етапи роботи журналіста, функції журналістики.</p> <p>Вміти: Називати відомі українські й світові медіа та відомих українських і світових журналістів, розрізняти ключові поняття та функції журналістики.</p>	<p>Тема № 1. Особливості професійної діяльності фахівців медіагалузі</p> <p>Тема 1.1. Історія становлення та тенденції розвитку сучасної журналістики</p> <p>Лекція № 1 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія світової журналістики. 2. Тенденції розвитку сучасної світової журналістики. 3. Видатні постаті та видання на світовому медіаринку. 	2
	<p>Тема 1.2. Історія та сучасність української журналістики</p> <p>Лекція № 2 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія розвитку української журналістики. 2. Новітня історія журналістики. 3. Відомі журналісти та масмедіа в Україні. 	2
	<p>Тема 1.3. Основні поняття та етапи роботи журналіста</p> <p>Лекція № 3 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика основних понять журналістики. 2. Основні етапи роботи журналіста. 3. Публікація творів як ключовий етап роботи журналіста. 	2
	<p>Тема 1.4. Функції журналістики</p> <p>Лекція № 4 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика функцій журналістики. 2. Інформаційні та соціальні функції журналістики. 3. Розважальна функція та її роль в сучасному світі. 	2

	<p>Рекомендовані джерела: Основні: 1 – 7; Додаткові: 8 – 12; Інтернет-ресурси: 13 – 19.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалів лекцій, підготовка до практичних занять № 1 – 4. <i>Питання, що виносяться на самостійну роботу:</i> Відомі постаті та видання на сучасному світовому медіаринку. Загальні принципи та правила функціонування соціокомунікаційної сфери.</p>	18
	<p>Практичне заняття № 1 Створення презентації про історію розвитку відомого світового медіа.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 2 Створення сторітелінгу про історію українського медіа або журналіста.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 3 Робота над етапами журналістської роботи і написання матеріалу в результаті.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 4 Опрацювання функцій журналістики на прикладі конкретних матеріалів.</p>	2
<p>Знати: Які існують стандарти журналістики та як вони реалізуються на практиці, як журналістика співіснує з поняттям цензури, як працює цензура під час війни.</p> <p>Вміти: Застосовувати журналістські стандарти, а також принципи самоцензури на практиці.</p>	<p>Тема № 2. Журналістські стандарти</p> <p>Лекція № 5 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні стандарти журналістики. 2. Свобода висловлювань та незалежність медіа як основна засада роботи масмедіа. 3. Категорії чесності, точності, оперативності в журналістській роботі. <p>Лекція № 6 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття цензури, її характеристика та значення. 2. Саморегуляція та цензура: взаємозв'язок понять. 3. Основні характеристики явища цензури під час інформаційної війни. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1 – 7; Додаткові: 8 – 12; Інтернет-ресурси: 13 – 19.</p>	<p>2</p> <p>2</p>

	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалів лекцій, підготовка до практичних занять № 5 – 6. <i>Питання, що виносяться на самостійну роботу:</i> Довіра аудиторії. Журналістська діяльність та питання національної безпеки.</p>	8
	<p>Практичне заняття № 5 Робота з матеріалами, що відповідають та не відповідають журналістським стандартам.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 6 Дослідження матеріалів періоду війни з метою виявлення цензурування та самоцензури.</p>	2
<p>Знати: Що таке журналістська етика. Які існують етичні принципи, як їх дотримуватися, які документи їх визначають. Які існують етичні правила в рекламі. Що таке джинса та прихована реклама і як з ними боротися.</p> <p>Вміти: Працювати в межах правил журналістської етики, відрізнити журналістські матеріали від прихованої джинси та реклами.</p>	<p>Тема № 3. Журналістська етика</p> <p>Лекція № 7 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика поняття журналістської етики. 2. Документи, що визначають правила журналістської етики. 3. Перелік основних правил журналістської етики та їх характеристика. 	2
	<p>Лекція № 8 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні правила етики в рекламі. 2. Характеристика та ознаки прихованої реклами й «джинси». 3. Методи боротьби з прихованою рекламою. 	2
	<p>Рекомендовані джерела: Основні: 1 – 7; Додаткові: 8 – 12; Інтернет-ресурси: 13 – 19.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалів лекцій, підготовка до практичних занять № 7 – 8. <i>Питання, що виносяться на самостійну роботу:</i> Комісія з журналістської етики. Моральні принципи журналістської діяльності. Джинса та прихована реклама як порушення журналістської етики.</p>	8

	Практичне заняття № 7 Аналіз регіональних онлайн-медіа на предмет дотримання журналістської етики.	2
	Практичне заняття № 8 Аналіз друкованих видань та пошук у них джинси та прихованої реклами.	2
Знати: Що таке журналістський матеріал, як шукати інформаційні приводи, що таке факт, як шукати і працювати з фактами, які бувають маніпуляції при роботі з фактами. Вміти: Самостійно шукати і добирати релевантні інформаційні приводи, працювати з фактами, уникати маніпуляцій.	Тема № 4. Інформаційні приводи Лекція № 9 План лекції: 1. Характеристика та ознаки журналістського матеріалу. 2. Методологія пошуку інформаційних приводів. 3. Джерела інформаційних приводів. Лекція № 10 План лекції: 1. Характеристика поняття «факт». 2. Основні джерела фактів. 3. Маніпуляції при роботі з фактами та способи їх уникнення. Рекомендовані джерела: Основні: 1 – 7; Додаткові: 8 – 12; Інтернет-ресурси: 13 – 19.	2
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалів лекцій, підготовка до практичних занять № 9 – 10. <i>Питання, що виносяться на самостійну роботу:</i> Соціальна гострота як критерій журналістики. Опрацювання фактів.	10
	Практичне заняття № 9 Створення матеріалу про актуальні події минулого тижня та підбір 3 інформаційних приводів на наступний тиждень. Практичне заняття № 10 Групова робота над практичною грою – «Три медіа». У результаті – створення матеріалів на одну тематику для різних типів ЗМІ.	2
	Групова робота над практичною грою – «Три медіа». У результаті – створення матеріалів на одну тематику для різних типів ЗМІ.	2
Знати: Що таке джерела інформації, їх види, правила роботи з кожним із видів; методи роботи з інформацією.	Тема № 5. Джерела інформації Тема 5.1. Поняття та види джерел інформації Лекція № 11 План лекції: 1. Характеристика поняття «джерело інформації». 2. Типи джерел інформації. 3. Документ як джерело інформації.	2

Вміти: Працювати джерелами інформації. На початковому рівні опрацювати документи, працювати людьми як джерелами інформації, робити висновки.	Тема 5.2. Документи та люди як джерела інформації Лекція № 12 План лекції: 1. Типи документів та робота із ними. 2. Люди як джерела інформації: правила роботи. 3. Об'єктивність джерел інформації та методи її перевірки.	2
	Тема 5.3. Методи роботи з інформацією Лекція № 13 План лекції: 1. Методи опрацювання інформації. 2. Аналіз та порівняння як основні методи журналістського дослідження. 3. Висновки журналіста як джерело інформації.	2
	Тема 5.4. Робота з прес-релізами Лекція № 14 План лекції: 1. Прес-реліз: поняття, ознаки, характеристика. 2. Методика роботи з прес-релізами. 3. Основні джерела прес-релізів.	2
	Рекомендовані джерела: Основні: 1 – 7; Додаткові: 8 – 12; Інтернет-ресурси: 13 – 19.	
	Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалів лекцій, підготовка до практичних занять № 11 – 14. <i>Питання, що виносяться на самостійну роботу:</i> Відкриті джерела. Компетентні джерела. Конфіденційна інформація. Документ у вузькому та широкому сенсі. Моделювання. Практичні навички роботи з прес-релізами.	18
	Практичне заняття № 11 Створення тематичної добірки релевантних джерел інформації.	2
	Практичне заняття № 12 Групова робота з людьми як з джерелами інформації. Використання методу інтерв'ювання для збору інформації.	2
	Практичне заняття № 13 Застосування аналізу при роботі з запропонованими документами.	2

	<p>Практичне заняття № 14 Робота з прес-релізами, створення унікальних матеріалів на основі прес-релізів.</p>	2
<p>Знати: Що таке журналістські жанри, ознаки інформаційних. Аналітичних та публіцистичних жанрів.</p> <p>Вміти: Створювати прості матеріали у кожному із видів жанрів. :</p>	<p>Тема № 6. Особливості журналістських жанрів</p> <p>Тема 6.1. Основні жанри журналістики Лекція № 15 План лекції: <ol style="list-style-type: none"> 1. Журналістські жанри: характеристика та види. 2. Інформаційні жанри журналістики. 3. Види та ознаки інформаційних жанрів. </p>	2
	<p>Тема 6.2. Аналітичні жанри та їх характеристика Лекція № 16 План лекції: <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика аналітичних жанрів. 2. Види аналітичних жанрів. 3. Правила роботи з аналітичними жанрами. </p>	2
	<p>Тема 6.3. Методи роботи з аналітичними жанрами Лекція № 17 План лекції: <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи роботи з аналітичними жанрами. 2. Прогнозування подій в аналітиці. 3. Світоглядність як необхідна риса аналітичної журналістики. </p>	2
	<p>Тема 6.4. Публіцистичні жанри журналістики Лекція № 18 План лекції: <ol style="list-style-type: none"> 1. Публіцистичні жанри та їх характеристика. 2. Основні публіцистичні жанри журналістики. 3. Сучасні тенденції розвитку публіцистичних жанрів.. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1 – 7; Додаткові: 8 – 12; Інтернет-ресурси: 13 – 19.</p> </p>	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалів лекцій, підготовка до практичних занять № 15 – 18. <i>Питання, що виносяться на самостійну роботу:</i> Журналістське розслідування. Кореспонденція. Аналітичне інтерв'ю та методи роботи з ними.</p>	18

	Практичне заняття № 15 Створення матеріалів в інформаційних жанрах.	2
	Практичне заняття № 16 Створення матеріалів в аналітичних жанрах.	2
	Практичне заняття № 17 Створення матеріалів в аналітичних жанрах із застосуванням методології прогнозування подій.	2
	Практичне заняття № 18 Створення матеріалів в публіцистичних жанрах.	2
<p>Знати: Що таке редакційна політика, які документи її визначають. Що таке порядок денний та яким є його вплив на аудиторію.</p> <p>Вміти: Розрізняти дотримання власної редакційної політики конкретним медіа, прописувати основні принципи редакційної політики; формувати власний порядок денний, позбуватися впливу конкретних медіа.</p>	<p>Тема № 7. Редакційна політика та порядок денний</p> <p>Лекція № 19 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття редакційної політики та її характеристики. 2. Документи, що визначають редакційну політику видання. 3. Редакційна політика вибраних українських видань. 	2
	<p>Лекція № 20 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття порядку денного в журналістиці. 2. Теорія порядку денного. 3. Актуальність порядку денного у практичній роботі журналіста. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1 – 7; Додаткові: 8 – 12; Інтернет-ресурси: 13 – 19.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалів лекцій, підготовка до практичних занять № 19 – 20. <i>Питання, що виносяться на самостійну роботу:</i> Алгоритми поводження з інформацією у конкретній редакції.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 19 Визначення редакційної політики українських видань та аналіз публікацій на предмет дотримання редакційної політики.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 20 Порівняння публікацій у різних медіа та аналіз того, який порядок денний вони пропонують.</p>	2

<p>Знати: Як працюють журналісти під час війни, якими правилами керуються, як не нашкодити через публікацію інформації.</p> <p>Вміти: Аналізувати журналістські матеріали, публікувати інформацію так, щоб нікому не нашкодити.</p>	<p>Тема № 8. Особливості роботи журналіста під час війни</p> <p>Лекція № 21 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль та місце журналістів під час війни. 2. Цензура, самоцензура і стандарти роботи під час війни. 3. Проблеми безпеки та приватності журналістів. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1 – 7; Додаткові: 8 – 12; Інтернет-ресурси: 13 – 19.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів: Вивчення та доповнення матеріалів лекцій, підготовка до практичного заняття № 21. <i>Питання, що виносяться на самостійну роботу:</i> Цифрова безпека під час війни.</p>	6
	<p>Практичне заняття № 21 Аналіз журналістських матеріалів на предмет дотримання правил безпеки та самоцензури.</p>	2
Всього		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Городенко Л. Новітні медіа : конспект лекцій. КНУ ім. Тараса Шевченка, 2020. 241 с.
2. Досенко А., Погребняк І. Інтернет-журналістика: комунікативні маркери. Київ. 2020.
3. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні». Редакція 01.01.2016. Офіційний сайт Верховної Ради України.
4. Кодекс професійної етики українського журналіста. Журналіст України. 1997. № 5 – 6.
5. Срібняк І. Історія журналістики: виникнення та розвиток новинних масмедіа в країнах Європи, Азії та Північної Америки (XVII-XX ст.). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Міжнародний науковоосвітній консорціум імені Люсьєна Февра. 2018. С. 146–147.
6. Стеблина Н. О. Цифрові інструменти для медіааналітика. Одеса: Фенікс, 2023, 90 с.
7. *Теми. Люди. Історії. Антипосібник для журналістів. ОБСЄ. Київ, 2018. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/9/398039.pdf>*

Додаткові:

8. Галан О. М. Формування медіакомпетентності в процесі вивчення суспільних дисциплін. Молодий вчений, Вип. 12.1 (64.1), 2018. С. 21 – 24.
9. Гальченко М. Інноваційна освіта в методології сучасних постнекласичних практик. Гілея, 128 (1), 2018. С. 294 – 298.
10. Кросмедіа: контент, технології, перспективи : колективна моногр. / за заг. ред. д. н. із соц. ком. В. Е. Шевченко; Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Київ : Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2017. 234 с.
11. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін. ; за ред. В. В. Різуна. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 287 с.
12. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство [Текст] : монографія / М. Г. Житарюк. Львів : [б. в.], 2008. 416 с.

Інтернет-ресурси:

13. 8 цифрових функцій, які повинне мати кожне онлайн-видання. URL: <https://ms.detector.media/how-to/post/13981/2015-08-17-8-tsyfrovykh-funktsiy-yaki-povynne-maty-kozhne-onlayn-vydannya>
14. Безпекове питання: як працювати журналістам під час війни? URL: <https://pressassociation.org.ua/ua/bezpekove-pitannya-yak-praczuivati-zhurnalistam-pid-chas-vijni/>
15. Гарантії захисту журналістів в умовах воєнних дій - Правозахисна група «СІЧ». URL: <https://sich-pravo.org/garantiyi-zahystu-zhurnalistiv-ta-chleniv-yihnih-simej-v-umovah-voeyennyh-dij/>
16. Детектор Медіа. 8 цифрових функцій, які повинне мати кожне онлайн-видання. URL: <https://ms.detector.media/how-to/post/13981/2015-08-17-8-tsyfrovykh-funktsiy-yaki-povynne-maty-kozhne-onlayn-vydannya>
17. Діджиталізація нині у тренді Оголошено курс на активізацію розвитку електронних інформаційних ресурсів та послуг. Урядовий кур'єр. <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/didzhitalizaciya-nini-u-trendi/>
18. Редакційна політика: від ідеї до угоди або Як журналістам оформити свої професійні стосунки з роботодавцем? с. (1-6). URL: Режим доступу: http://impressiya.narod.ru/olderfiles/1/vid_idei_do_ugodu.pdf/
19. Як змінився порядок денний регіональних ЗМІ в умовах війни: медіадослідження. URL: <http://fj.onu.edu.ua/iak-zminyvsia-poriadok-dennyj-rehionalnykh-zmi-v-umovakh-vijny-mediadoslidzhennia/>